

RESSENYA DEL CONGRÉS EUROPEU SOBRE PLANIFICACIÓ LINGÜÍSTICA

Marc LERÊTRE I ALEMANY
Institut de Sociolingüística Catalana

Els dies 9 i 10 de novembre de 1995, l'Institut de Sociolingüística Catalana va organitzar a les instal·lacions del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, el *Congrés Europeu sobre Planificació Lingüística/European Conference on Language Planning*, dins el marc de la IV Trobada de Sociolingüistes Catalans.

Aquest Congrés es va convocar amb l'objectiu d'omplir un buit important en els estudis sociolingüístics i de planificació lingüística, tant a Catalunya com a la resta del món: l'escassetat, i en alguns casos la manca, d'estudis sociolingüístics comparatius que contrastin aspectes o àmbits de la sociolingüística i de la planificació lingüística a Catalunya amb els de les altres comunitats lingüístiques. Així, es va decidir articular el Congrés al voltant de les àrees temàtiques següents: *a)* aproximacions teòriques als processos de planificació lingüística; *b)* models de planificació lingüística; *c)* aplicació i execució de la política lingüística i *d)* avaluació i seguiment de la política lingüística. Les ponències corresponents a cadascuna d'aquestes àrees es va encarregar a reconeguts especialistes en el tema tractat.

Pel que fa a la secció primera, la ponència va anar a càrrec del Dr. Björn H. Jernudd, professor de la Hong Kong Baptist University, un dels màxims experts en sociolingüística, i iniciador de la planificació lingüística com a disciplina científica.

L'encarregat de presentar la segona ponència va ser el Dr. Michael Kirkwood, professor de la Universitat de Glasgow, especialitzat en treballs sobre metodologia i establiment de models d'estudi dels processos de planificació lingüística, principalment a la Unió Soviètica.

La tercera ponència va ser encarregada a Isidor Marí, llavors subdirector general de Política Lingüística, a fi i efecte que donés a conèixer als assistents els treballs d'organització i execució de la política lingüística a Catalunya a través del Pla general de normalització lingüística.

Finalment, la quarta ponència va anar a càrrec del Dr. Peter H. Nelde, professor de la Katholieke Universiteit Brussel i director del Research Centre on Multilingualism, especialitzat en l'estudi de les situacions de multilingüisme a Europa i en recerca sobre contacte de llengües.

Pel que fa a les comunicacions presentades en cadascuna d'aquestes ponències, hem de subratllar que el Comitè Científic del Congrés va rebre més de 100 extractes, dels quals només va poder seleccionar-ne 48, principalment per manca d'espai i de temps, entre d'altres raons.

D'entre els 42 conferenciants que finalment van poder presentar una comunicació, volem destacar particularment aquí els noms següents: J. V. Neustupný (Osaka University), Žarko Muljačić (Freie Universität Berlin), J. J. Smolicz (University of Adelaide), Colin H. Williams (University of Wales), Lord Elis-Thomas (Welsh Language Board), Charles Castonguay (University of Ottawa), Jānis Valdmanis i Ina Druviete (Latvian Language Institute).

També volem incidir en l'ampli ressò que va tenir el Congrés en un nombre important d'institucions nacionals i estrangeres dedicades a la sociolingüística i a la planificació lingüística. Alguns dels organismes més representatius que van assistir al Congrés són: Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Lleida, Universitat de Girona, Universitat de València i Universitat Jaume I; les direccions generals de Política Lingüística de València i Illes Balears, així com les del País Basc, Navarra i Galícia; els ajuntaments de Vigo i Santiago de Compostel·la; i les universitats del País Basc, Deusto i Santiago de Compostel·la.

Pel que fa a les institucions i organismes estrangers, cal fer un esment especial a: la Direcció General XXII de la Comissió de les Comunitats Europees, Welsh Language Board (País de Gal·les), Centre National de la Recherche Scientifique (França), The Linguistics Institute of Ireland, i European Bureau for Lesser Used Languages. També van participar-hi representants de nombroses universitats europees i d'altres continents, d'entre les quals; University of Wolverhampton, Université de Picardie, Universität zu Köln, Freie Universität Berlin, University of Wales (Swansea), University of Wales (Cardiff), University of London, University of Glasgow, Katholieke Universiteit Brussel, Universidad de Buenos Aires, University of Adelaide (Austràlia), University of Jerusalem, University of Ottawa, Université de Tizi-Ouzou (Algèria) i Osaka University.

El nombre total de participants va ser de 306 persones inscrites, i els organitzadors van haver de ser molt estrictes amb els terminis d'inscripció i refusar moltes sol·licituds atesa la capacitat limitada de les aules. Els inscrits es van repartir de la manera següent segons el lloc de procedència: Catalunya (189), Països Catalans (8), resta de l'Estat (48), Unió Europea (35), resta d'Europa (14) i altres continents (12).

Valoració

Tot i lamentar el fet que circumstàncies fortuïtes varen impedir la presència d'alguns comunicands que haurien contribuït sens dubte a enriquir encara més el debat —com per exemple Joseph-G. Turi i Yvo Peeters que havien de presentar comunicacions sobre drets lingüístics—, considerem que el Congrés ha estat tot un èxit. D'una banda, tots els esforços esmerçats al llarg de 1995 en l'organització es van veure recompensats per la resposta entusiasta de moltíssima gent, tanta que, malauradament, no es va poder donar cabuda a tothom. De l'altra, estem convençuts que el Congrés es va convertir en un gran fòrum on es van debatre idees, projectes i propostes que, de ben segur, permetran obrir noves vies de reflexió i d'actuació a l'entorn de la planificació lingüística i de la seva execució en contextos concrets, perquè tal com va dir el professor Jernudd en les seves reflexions finals: «He après moltes coses al llarg d'aquest Congrés. M'he assabentat, per exemple, dels treballs que s'estan duent a terme a Gal·les i a Letònia, i he après quina és la situació del berber o del baix alemany (...). També he quedat impressionat pel treball realitzat pels nostres amfitrions catalans i crec que la seva tasca mereix ser encara més coneguda per tal de compartir amb tots nosaltres el seu remarcable i admirable projecte.»

